

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ
ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԻ ԶԵԿՈՒՅՑ
2009/10

“Տնտեսություն և արժեքներ” հետազոտական
կենտրոն

*25 մարտի, 2010 թ.
Երևան*

Համաշխարհային տեղեկատվական տեխնոլոգիաների զեկույց (ՀՏՏՁ)

- ▶ Ցանցային պատրաստվածության թեմայի վերաբերյալ ամենաընդգրկուն տվյալների շտեմարանը
- ▶ Գնահատում է տեղեկատվական եւ հաղորդակցման տեխնոլոգիաներից (ՏՀՏ) օգտվելու՝ երկրների պատրաստվածությունը (համեմատական ուժեղ եւ թույլ կողմեր)
- Բացառիկ գործիք է երկրների համեմատական եւ մրցակցային վերլուծության համար:
- Պատրաստվում է աշխարհի առաջատար գիտնականների, ինչպես նաեւ ՄՀԶ-ում ներառված երկրներում Համաշխարհային տնտեսական ֆորումի գործընկեր (հետազոտական) ինստիտուտների հետ համագործակցության արդյունքում:

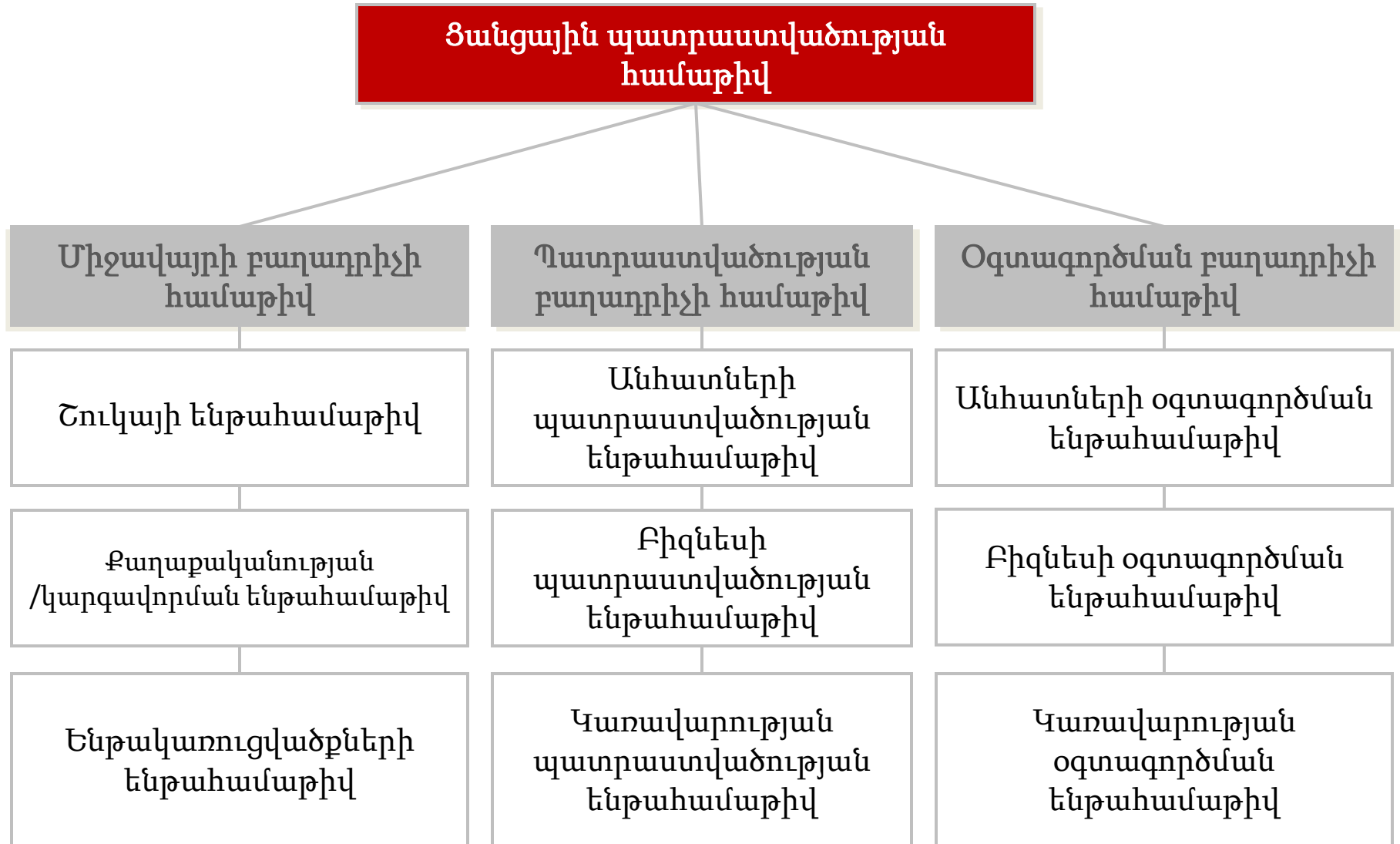
Հայաստանում ՀՏՏ-ի գործընկեր կազմակերպությունը «Տնտեսություն եւ արժեքներ» հետազոտական կենտրոնն է:

Հայաստանը ՀՏՏՁ-ում ներառվել է հինգերորդ անգամ:

Ցանցային պատրաստվածության համաթիվ

- **Ցանցային պատրաստվածության համաթիվը (ՑՊՀ)** սահմանվում է՝ որպես ՏՀՏ զարգացումներին մասնակցելու եւ դրանցից օգտվելու՝ տվյալ երկրի պատրաստվածության աստիճանը:
- **ՑՊՀ-ն** օգտակար գործիք է կարելուր քաղաքական որոշումներ կայացնողների համար՝ ազգային մրցունակության բարձրացման նպատակով երկրի նազմավարական ուղղվածության նախագծման տեսակետից
- **ՑՊՀ-ն** հնարավորություն է տալիս երկրին՝ համադրել իր ՏՀՏ գործունեությունը եւ որոշել քաղաքականության արդյունավետությունը
- **ՑՊՀ-ն** օգնում է ընդգծել/բացահայտել որոշակի երկրում այն ոլորտները, որոնք լավ կամ վատ են գործում՝ համեմատած այլ երկրների հետ, եւ տրամադրում է լավագույն փորձի օրինակներ:

Ցանցային պատրաստվածության համաթիվ

Հայաստանը ցանցային պատրաստվածությանը աշխարհում 101-րդն է և նախորդ տարվա համեմատությանը բարելավել է իր դիրքերը 13 տեղով:

**Միջավայրի
բաղադրիչ
108**

- 1 Շուկայական միջավայր– 118
- 2 Քաղաքական միջավայր– 113
- 3 Ենթակառուցվածքային միջավայր – 82

**Պատրաստվածությա
ն բաղադրիչ
91**

- 4 Անհատների պատրաստվածություն– 52
- 5 Բիզնեսի պատրաստվածություն– 120
- 6 Կառավարության պատրաստվածություն – 111

**Օգտագործման
բաղադրիչ
105**

- 7 Անհատների օգտագործում– 87
- 8 Բիզնեսի օգտագործում– 113
- 9 Կառավարության օգտագործում– 121

Ցանցային պատրաստվածության ցուցանիշով Հայաստանը դեռևս բավականին անբարենպաստ դիրք է զբաղում անգամ ԱՊՀ երկրների շրջանում:

	Վարկանիշային դիրքը			
	Ցանցային պատրաստվածություն	Միջավայրի բաղադրիչ	Պատրաստվածության բաղադրիչ	Օգտագործման բաղադրիչ
Ադրբեջան	64	63	57	68
Ղազախստան	68	80	74	54
Ռուսաստան	80	86	73	71
Ուկրաինա	82	85	76	79
Վրաստան	93	83	105	90
Հայաստան	101	108	91	105
Տաջիկստան	109	115	119	99
Դրոզդստան	123	106	129	108

Տարածաշրջանում Հայաստանն ամենամեծ առաջնրթացն ապահոված էրկիրն է, թեպետ բացարձակ դիրքով դեռևս բավական թույլ դիրքերում է

	Համաթվի փոփոխությունը նախորդ տարվա համեմատ			
	Ցանցային պատրաստվածություն	Միջավայրի բաղադրիչ	Պատրաստվածության բաղադրիչ	Օգտագործման բաղադրիչ
Ադրբեջան	-4	+4	0	-11
Ղազախստան	+5	-17	1	+24
Ռուսաստան	-6	-24	-6	+11
Ուկրաինա	-20	-16	-13	-19
Վրաստան	-5	-6	-14	+10
Հայաստան	+13	+1	+20	+15
Տաջիկստան	-5	-19	-17	13
Դրդստան	-8	-1	-14	14

Միջավայրի բաղադրիչի ենթահամաթիվ

Այն դեպքում, եթե շուկայական միջավայրը հատկապես բարձր է գնահատվել Վրաստանում և Ադրբեջանում, ենթակառուցվածքային միջավայրի բարենպաստությամբ հատկապես աչքի են ընկնում Ռուսաստանը և Ուկրաինան:

	Վարկանիշային դիրքը		
	Շուկայական միջավայր	Քաղաքականության միջավայր	Ենթակառուցվածքային միջավայր
Ադրբեջան	59	54	78
Ղազախստան	93	89	58
Ռուսաստան	116	109	43
Ուկրաինա	112	107	46
Վրաստան	57	83	97
Հայաստան	118	113	82
Տաջիկստան	127	111	95
Ղրղզստան	121	106	81

Պատրաստվածության բաղադրիչի ենթահամաթիվ

Հայաստանը անհատների պատրաստվածության ցուցիչով երկրորդն է ԱՊՀ-ում, և հակառակը՝ բավականին հետ է մնում բիզնեսի և կառավարության պատրաստվածության համաթվերով:

	Վարկանիշային դիրքը		
	Անհատների պատրաստվածություն	Բիզնեսի պատրաստվածություն	Կառավարության պատրաստվածություն
Ադրբեջան	106	44	30
Ղազախստան	95	67	60
Ռուսաստան	60	78	99
Ուկրաինա	36	98	118
Վրաստան	97	116	92
Հայաստան	52	120	111
Տաջիկստան	124	97	75
Ղրղզստան	120	126	127

Օգտագործման բաղադրիչի ենթահամաթիվ

Հայաստանում կրկին անհատների ՏՀՏ օգտագործումը շատ ավելի բարձր դիրքերում է, քան բիզնեսի եւ առավել եւս կառավարության: Կառավարության օգտագործման ցուցիչով կրկին առաջատարերն են Ղազախստանը եւ Ադրբեջանը:

	Վարկանիշային դիրքը		
	Անհատների օգտագործում	Բիզնեսի օգտագործում	Կառավարության օգտագործում
Ադրբեջան	77	70	49
Ղազախստան	57	88	39
Ռուսաստան	52	71	107
Ուկրաինա	74	78	80
Վրաստան	73	111	88
Հայաստան	87	113	121
Տաջիկստան	104	65	114
Ղրղզստան	99	130	104

Հայաստանի ամենաէական առավելություններն ու թերությունները

Ամենաէական առավելությունները		Ամենաէական թերությունները	
Պայմանագրերի կատարման ժամկետ	11	Վենչուրային կապիտալի առկայությունը	129
Տիրապետող հեռախոսակապի ամենական բաժանորդագրում	23	Տեղական մրցակցության ինտենսիվությունը	128
Բիզնեսի գրանցման ընթացակարգերի քանակը	32	ԶԼՄ-ների ազատություն	127
Տիրապետող հեռախոսակապի սակագներ	39	Կառավարման դպրոցների որակը	125
Տիրապետող հեռախոսակապի միացման վճար	45	Բարձր տեխնոլոգիական ապրանքների պետական գնումները	124
Բիզնեսի համար հեռախոսակապի միացման ծախսեր	45	Օտարերկրյա տեխնոլոգիաների արտոնագրերի ձեռքբերման կարելիությունը	124
Բջջային հեռախոսակապի սակագներ	46	Քլաստերների զարգացման մակարդակը	122
Բիզնեսի գրանցման գործընթացի տեւողությունը	52	Դատական համակարգի անկախությունը	122
Հարկադրույքների մեծությունը	54	Պայմանագրերի կատարման գործընթացների թիվը	122
Բջջային հեռախոսակապի բաժանորդների քանակը	54	Կառավարության կողմից ՏՀՏ օգտագործումը արտադրողականությունը բարձրացնելու նպատակով	120

Հայաստանի վարկանիշի ամենաէական փոփոխությունները

Ոլորտում գրանցված դրական տեղաշարժերը ակնհայտ են: Ահռելի առաջընթաց է գրանցվել բջջային կապի բաժանորդագրության ոլորտում: Պարադոքսալ է իրավիճակը կառավարության մասով. մի կողմից մեծացել է կառավարության կողմից ոլորտին տրվող առաջնայնության, ապագայի տեսլականում դրա կարևորության աստիճանը, ինչպես նաև ՏՀՏ-ների խթանման գծով կառավարության հաջողությունը, մյուս կողմից համեմատական ընկել է նրա կողմից ՏՀՏ միջոցների օգտագործումը:

Ամենազգալի դրական փոփոխությունները

Ամենազգալի բացասական փոփոխությունները

Բջջային կապի բաժանորդների քանակ	+72	Կրթական ծախսերը (պետ. ծախսերը համախառն ազգային եկամտի մեջ)	-20
Բիզնես հիմնելու համար անհրաժեշտ գործընթացների քանակը	+43	Ընկերությունների ՀուՄ ծախսումները	-19
ՏՏ առաջնայնությունը կառավարության կողմից	+36	ՏՀՏ միջոցների տարածումը կառավարությունում	-19
ՏՀՏ-ների խթանման գծով կառավարության հաջողությունը	+12	Օրենսդրական դաշտի արդյունավետությունը կոնֆլիկտները կարգավորելու համար	-14
ՏՀՏ կարևորությունը կառավարության ապագայի տեսլականի համար	+10	Գիտնականների և ճարտարագետների առկայությունը	-11

ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ և ԱՐԺԵՔՆԵՐ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
Հովսեփ Էմին 123, Երևան 0051, ՀՀ
Հեռ. 21 97 40
info@ev.am, www.ev.am